

Este de done ori in septemana: Joi si Duminica; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei sau de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune
pentru Austria:
pe anu intregu 8 fl. v. a.
diugetate de anu 4 " " "
patrariu 2 " " "
pentru Romania si strainetate:
pe anu intregu 12 fl. v. a.
diugetate de anu 6 " " "

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondenti nostri, si de adreptulu la Redactiune Alte-Postgasse Nr. 1 unde sunt a se adresa si corespondentiile, ce privessu Redactiunea, administratiunea sau speditura; cate vor fi nefrancate, dar se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anule si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de omnia; repetiti se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Pesta, in 27 Noemvre n.

In numerulu precedentu, la acestu locu, ni feceramu placuta detorintia de omagiu catra MSA, Carolu I. Domnitoriu Romaniloru si catra augusta sa socia, tenera Doina. Ni va fi iertatu deci acum, a ni implin totu la acestu locu **santa** detorintia catra **Natiune**, si a intrebá: Dupa o petrecere de trei lune de dile in strainatate, ce bine, ce sperantie si garantii — pentru doritulu si oftatulu **progresu si prosperare nationale** i aduce cu sine a casa — dela curtile poteriloru mari, ce cerceta?

Cuventulu de tronu la deschiderea camerei — are se ni dee raspansu, si speramu ca ni-lu va dá — multiumitoriu. —

„Zastava“ serbesca din Neoplanta, intr'o corespondintia a sa despre partitele din diet'a Ungariei, si anume despre destramarea lor, privindu pre deputati romani dice: „Ei sunt despartiti in doue, pre diugetate in partea regimului, er pre diugetate in opositiune, si — nu a parte paralisedia pre alt'a; cei din partea regimului unulu cate unulu se punu in dregatorii de statu, precum se puse *Wladu* de curendu; dar si opositiunea s'a facutu seu mai *intielépta*, seu s'a plecatu cu inim'a, caci si ea este desbinata intre unii, ce cauta la dimbetulu regimului, si altii, cari — ascépta dela evenimentu pre Ddieu mantuitoriu.“

Am dori se potemu desavua curendu, prin fapte, acésta descriere ce ni o face fratele serbu. —

Despre scenele triste si sgomotose, ce se petrecura dilele trecute in camera Ungariei, vorbescu si vor mai vorbi in sciintiarile reportatorulu nostru speciale. Trecemu deci a vorbi de rescóla Morlaciloru, carea a devenitu bub'a — nu rea, ci letifera a Monarcei.

Am deschisu o rubrica anume pentru evenimentele de acolo, intru carea vom urma a publica, pre catu ni va fi cu potintia, tote episodele de importantia, cate an premersu rescólei si s'au petrecutu in rescóla.

„Politik“, din Prag'a incepe a proba cu date positive, ca rescóla este urmarea gresieleloru, intrigeloru — si brutalitatiloru oficiale. Ast'a va fi bine a constata pentru viitoru — si pre sem'a popóloru si a guverneloru, dacá ele vor ave plecare d'a invetiá. Pentru asta data aci, la acestu locu va ajunge a insemná, ca — trei speditiuni militare si rebelice, imposanti — fusera respinse, cu nespuse, perdiri in omeni, bani, vedea si onore! Ostirile cu cari se fece ataculu din urma, dupa unii de 15, dupa altii de 25, er dupa altii si mai de multe mij, devenira chiar devalvate la nimic'a prin insurginti, si acum se retragu la mare, pentru a se reculege, er muntir cu vaile si campiele le lassara in stepanirea Morlaciloru! Patru millione in bani si pretiu de bani, cate va mii de morti si striviti, — si rezultatulu? Unu fiasco, o rusine infricosiatá!

Si acum'a vinu unii si striga, cum feceram noi mai de unadi, ca — *Monarchulu se se infacisedia* in mediulu rescólatiloru; altii insa in patem'a lor esalta, denuncia rescóla din Cattaru de conspiratiune panslava si predica rebelu contra slaviloru, anume ocuparea Muntenegrului! Ast'a ni-ar mai trebui, pentru ca se ni facemu deplinu de capu. Unele organe ale slaviloru, in fruntea lor „*Politik*“, amerintia pentru atare casu cu

rescóla generale a tuturor sementieloru slave contra Austriei.

Pre candu stam astfelu in amintitele parti ale Monarchiei, in partile nostre, anume in ale *Zarandului*, *Albei de diosu* si — dora si pre aiurea, dnii unguri dela potere — *facu incuisitiuni prin commissari seu aginti emisi din Buda-Pesta*. Va intrebá stimabilulu cetitoriu: in ce cauza, si contra cui? — Eca câteva pasagie dint'o epistolá mai lunga, ce ni se scrise din Baia-de-Crisiu, cu datulu 24 Noemvre:

In urmarea faimósei proclamatiuni din Italia, guvernulu regiu ni tramise pre procurorulu *Angyalffy* Alajos, pentru incuisitiune; elu se afla aici de trei dile; pon'acu nu facu alt'a de catu „*conversatiune*“ cu Avramu J. (*Jancu?* Red.) cercandulu: *déca mai póte se fia ceva de elu?! De aici, precum spiné, va merge in comitatulu Albei inf. si de acolo la Tofalu*. Tote acésta se dice, ca le face guvernulu, pentru de a preveni intemplaninte ca cele din Cattaru. Dlu *Angyalffy* este omu — afabilu si comunicativu, si chiar din vorbele dsale vréu a sci cei aprópe de densulu, ca ar fi si ar amerintia ceva periclu. Dar ai nostri nu potu pricepe nici ce, felu de periclu se fia? nici pre cine, nici din a cui parte ar amerintia? —

Noi am da onorabilulu guvernulu patrióticulu svatu, ca — se nu amble astadi cu d'astea, cari — nici alta data, cu atátu mai pucinu in timpuri grele — potu se produca vr'unu resultatu bunu. Romanii *nu* conspirá; ei ceru pre facia, totu ce credu ca li competé dupa Ddieu si dupa dreptate. Er candu chiar ar ajunge a conspirá, atúnci incuisitiunile domniloru — ar fi si mai pucinu folositorie. — Reasumeti cestiuinea nationalitatiloru si deslegati-o spre multiumirea nationalitatiloru, si prin acésta veti fi scutiti, de tote temerile si banuelele, cari astadi, precum se vede, ve nepaciu-escuti. —

Din strainatate amintimu pentru asta data numai, ca — *cabmetulu nou in Italia* inca nu este formatu, si ca din *Parisu* totu cu mai mare positivitate se latiesce scirea, cumca Imperatorele *Napoleonu* este decisu, a dá locu celei mai depline si genuine libertati in tiara. Se ajute Ddieu dreptati! —

Pesta, in 26 Noemvre.

(*Episóde din camera dietei unguresce, anume din siedintiele de ieri si astadi*.) Reportai in prulu trecut despre interelatiunile dlui *Al. Romanu* in caus'a Tofaleniloru, si facu in reportu-mi la loculu seu a se pricepe, ca numai un'a a parutu rou multora, acéca, ca dsa a lasatu se fia intrruptu de presiedintele casei, for'a si continuá pon. n. finitu discursulu seu motivatoriu, pre interesante.

In siedintia de ieri dlui presiedinte *Somsich*, facia de o interelatiune, inca si mai pre largu motivata a dlui *Vukovics* S. in caus'a rebelului din Cattaru — er se cercá a-i intrerumpe firulu discursulu, cu acela si argumentu si acéca ai maniera; dar dlui *Vukovics* mi ti-lu respinse frumosu, si si continuá vorbirea pona candu i placu.

Insa lasamu acésta; pentru ca intr' adeveru, in diet'a Ungariei mai pucinu ca veri unde alocuri'a — sunt toti deputati un'a si toti considerati d'o potriya. Camera Ungariei, ori ce se pretinda corifoi magiari, este putreda de aristocrata. — Ce avem noi se observamu aci este, ca — pre catu de profunda si generale impresiune a facutu interelatiunile dlui *Romanu* si cu motivarea lor alata-ieri in camera si dup' acéca si in diaristeca, inca si mai rea si

chiar consternatoriá impresiune fece ieri *absintia dlui Romanu din siedintia*, candu Ministri interelati respunsera la interelatiunile dsale, respunsera — dupa mine, in forte multe privintie pentru cauza, si preste totu pentru noi romanii, forte nedreptu si forte vatamatoriu, fora ca dlu Ales. Romanu, unica persóna in dreptu d'a replisá ministriloru si d'a corege si paralisá cuvintele lor, se se fia aflatu in demana si se si faca detorintia. Er candu Ministrulu *Rajner* afirmá, ca dlu *Romanu* a fost de facia la inceputulu respunsulu seu, impresiunea rea deveni chiar o *ironia amara pentru dlu Romanu si pentru cauza*; si de a ieri deputatii si foile, *mai fora exceptiune*, se aratau indignate pentru cele ce audisera despre portarea lui *Apor* si a organeloru guverniali facia de *Tofaleni*, astadi deputatii si foile, *mai fora exceptiune*, — dat dreptu guvernului si tienu nevinovat pe b. *Apor*, ba unii striga in gura mare, si unele foi scriu de a dreptulu, de „*demagogia*“ si de „*agitatiuni fora consciintia si periculose*“ — firesce din parte romana.

Ast'a trebuie se sfasie injuria romanului — ce are inim'a in peptu, si de acéca nu me miru, ba afu naturalu, ca d. *Babesiu* vedendu ca presiedintele staruia se se ie respunsurile Ministriloru iute spre sciintia, si nu voiá se dee cuventu unor'a din sting'a estrema, cari cereau cuventu, prorupse in nescari cuvinte aspre si amerintia cu man'a redicata, strigandu: „*Numai totu asié voi, numai totu asié!*“ — prin ce aduse pre presiedintele intr'unu felu de furia, incátu nu numai lu chiamá la ordine, dar i si reprobá fapta, dar fora cale si dreptu, din care cauza, precum se vede in reportulu dela dieta, elu fu constrinsu a revocá.

Destulu ca eu, desi sub totu discursulu dniloru ministri am privitu totu spre loculu dlui *Romanu*, trebuie se marturisescu, ca — n'am observatu se fia fostu de facia si se fia essitu seu — adevverulu dicendu — se fia *fugitu* din naintea lor, si astefu mai plecatu sum a crede, ca dlu ministru s'a insielatu si ca *dlu Romanu n'a fostu de felu de facia*, dupa cum decomunu nu pre este, seu adéca cam raru este de facia. Vorb'a e, ca — *dlu Romanu este detoriu a repará catu mai curendu reulu ce s'a produsu prin absintia dsale*, cu atátu mai vertosu este detori, caci intr' acéca tote foile straine publicara ca positivu, ca densulu a fostu de facia dar a — esitu! Firesce, ca candu este vorba de reparare, se n'iele ca acéca are se se face in camera, unde s'a escatu reulu.

Cum va face dlu *Romanu* acésta? — eu nu me incumetu a ghici; insa pet'a de *demagogismu* si de *agitatori fora de consciintia* — n'o póta lasá nici pre sine, nici pre colegii sei. Si din acestu daunosu incidinte rogamu pre doii deputati ai nostri, cari facu interelatiuni in caus'a mai vertosu publice si nationali, dacá ei nu se sentu plecati si in stare d'a fi pururea de facia in camera, se renuncie la unu picutiu din ambitiunea nobile, si se mai lese a subscrie inca unulu seu doi colegi interelatiunea, ca astefu mai usioru, mai securu se fimu feriti d'a pati rusine, macuru si pentru o ora.

Oesperintia totu asemenea de trista si durerosá casegaramu pentru caus'a nostra cea mai santa, caus'a nationalitatii nostre — in siedintia de astadi.

Intre, cei optu membri alesi de cas'a reprezentativa in comisiunea remnicolare pentru banca si crisea finantiaria, partia guvernului avu gratia d'a alege si pre *Ghiczy* K. din sting'a centrale si pre *Simony* E. din sting'a estrema. Dar *Ghiczy* se scóla si — din motivulu, ca partia s'a nu este respectata dupa proportiunea numerulu seu, refusa a primi alegerea. Totu acésta parere o face de a sa si *Simony*, primeseo insa, pentru ca partia astefu a decisu. Din drept'a *Gajzagó* se scóla si dice, ca maioritatea

are totu dreptulu si interesulu d'a alege comisiunile remnicolari numai din partia sa.

Vine *Babesiu* acum a profitá d'asta buna ocaziune, si spune casei, cum elu nainte d'aprópe 4 ani a pretinsu totu acéca ce astadi pretinde *Ghiczy* ei *Simony*, adéca, ca comisiunile remnicolari trebuie se fia compuse proportiunatu din tote partiele, si — dacá ele pretindu a fi genuina spresiune a tierei, cu posibila respectare a tuturor intereseloru indreptate, din tiara; adauga apoi, ca — cu vina placere vede, cum acu si altii au venit la acésta convingere; arata lu *Gajzagó*, ce raticata este contra-para densulu, si — sub totu acestu scurtu, dar interesante discursu, este destulu de bine ascultat. Dar *Babesiu* acum éca cu scopulu seu pre facia, apostrofandu, ca mai este in patria unu forte mare, seu chiaru celu mai mare interesu, carele totusi pururea se trece cu vederea, este *interesulu nationalitatiloru!* — Abé pronuncia B. acéstu cuventu si drept'a mai vertosu, dar si din sting'a cea mai mare parte, porupse intr' unu scomotu, am poté dice *hohotu scandalosu*. Acésta fece, de *Babesiu* li arunca in facia cea mai grea infruntare, caci primescu cu hohotu amintirea celei mai importante cause a aprópe doue din trei parti ale poporatiunei patriei.

Incidintele dovedu, ca dnii magiari nu invatia si nu uita nici o data nemica; ca nationalitatele dela acesti domni magiari si magiaroni n'au a se asteptá nici odata la nici unu bine. Omenii acésti'a, cari pentru nationalitatea loru au rebelatu de atata ori si au destronatu pre regele lor; cari dicee apoi, conspira in tiara si in strainatate, cari nu vrura se intre in diet'a din Sibiu si in Senatululu imperiale: ei nu suferu nici a audi de nationalitatea altor'a, de acestu sacru paladiu alu existitiei atatoru popóro din patria! Omenii acésti'a, cari se dicu *liberali* si *democrati*, si si profesedia pentru sine parte mare, cele mai liberali si chiaru democatece principie; ei facia de drepturile innasute ale celoru de alta limba, sunt cei mai intoleranti despoti! — Omenii acésti'a, cari pentru totu cruceiulu se certa cu *Austria* si cari n'ar vré se lase se figuredia unu soldatu, ba unu locuitoriu din Ungaria, de austricu: ei — o data cu capulu nu voru se reconosca, ca — *Romanii* si *Serbii* si *Slovacii* si *Rutenii* nu sunt magiari, si n'au interesu de *magiarizare!* — Ce va se dica, ce insemna acésta? — *Ca sunt omni creati, ca este posibilu de fraim* si se ne desvoltamu si se ne fericimu in preuna, intr'unu statu, intr'unu corpu politicu? — seu chiar contrariulu?! Domniloru magiari, — dvóstre cei ce sunteti atátu de ingrighiti, scrupulosi, ba chiaru fanatici pentru intregitatea si unitatea patriei, — nu pricepeti, nu vedeti, ca dvóstre prin portarea-vi faptea — la tota ocaziunea o dechiarati acéca unitate si intregitate de — *imposibilitate absoluta!* Dixi etsalvavi animam meam.

Reportoriulu Albinei.

Reportu dela Diet'a Ungariei.

Siedintia casei representative din 25 Noemvre

Presiedintele *Somsich* o deschide la 10 ore; dandu cetire processulu verbalu despre siedintia precedentu.

Ministri sunt afara de *Andrássy*, toti de facia. —

Verificatulu dep. *Miletits* se mparte prin sorte in sectiunea a IX.

Presiedintele insinua niscari documinte din partea tribunajulu de pressa pentru intregire in caus'a de essecutiune contra deputatulu *Romanu*. — Se dá comisiunei pentru imunitate.

Comitatulu *Turocz* spriginesce petitiunea comitatulu *Liptoviei* pentru stergerea *Monastiriloru*. — Acésta si inca unele petitiuni se dau comisiunei pentru petitiuni.

Wladu, numitu jude la Tabl'a regia, de-pune mandatulu. — Se va dispune alege-rónua. —

Mai multi deputati substernu diferite pe-titiuni dela comune si particulari. — Se trecu la com. concerninte.

Szalay S. interpeléda pre Min. pentru aperarea tieroi : déca in privinti'a incortelarei ostiriloru c. regie au valóre dispusetiunile legi-loru unguresi? si — ce felu de ajutoriu voiesce a dá Min. contra militaristiloru, cari nu se plé-ca acelor'a? — Se va comunicá. —

C. Zichy Ferd. interpeléda pre Minis-tru-presiedintele : déca s'au facutu dispusetiuni efi-cacii pentru salvarea intereseloru politice, precum si a autoritátei imperiului si onórei ostiriloru — facia de rescól'a din Dalmati'a? —

Vukovics S. interpeléda totu pre acelu Ministeriu, totu in acésta cauza : cum de se in-trebuintiéda regimente unguresi contra resco-latiloru? Are Ministeriulu influintia la acésta dispusetiune? S'a facutu pasi, ca regimentele unguresi se se retraga in data ce va fi cu po-tintia fora turburarea operatiuniloru incepute, si ca preste totu regimentele ung. se se disloáe in tíera? — Facut'a Ministeriulu pre'ngirigiri pentru sustíenerca dreptulu d'a apéré séu res-taveri ordinea in intru prin pro'priele poterj a le tieroi si pentru impededecarea ca casulu pre-sinte se deservésca de „precedinte“? — Ce este caus'a, de nu s'a realizatu inca dorintia casei, ca regimentele ung. se se aduca in patria, ér cele straine se se scóta din tíera? —

Dr. Miletits propune in scrisu dóue in-terpelatiuni si dóue proiepte de resolutiune, in caus'a rescólei si in caus'a congresului serbescu. Interpelatiunea prima, indreptata catra mini-stru-presiedintele, resp. locutiitoriuului lui, cere desalucire, déca scie, séu este chiar in contiele-gere, despre plenipotentia data prin dnsa Mi-nistrulu de resbelu Kuhn si prin acést'a coman-dantelui in Dalinatia, de dupa care tóta pótesta-tea publica, judecatorésca chiar si administra-tiva este concentrata intr'o mana?

A dóua interpelatiune este catra Min. culteloru, si cere a sci : déca Ministru scie de pasirile nelegali ale patriarchului si despre aceea ca n'a convocatu congresulu pre 15 opt., si cá pretinde a'ave dreptu casigatu prin Ministeri-ulu de resbelu din Viena, d'a prorogá si chiar disólve Congressulu dupa propria sa voia? — si déca este plecatu a dispune ca indata se se convocóe congresulu? — Tóte acéste interpela-tiuni se vor comunicá.

Dintre proieptele de resolutiune unulu doresce revocarea ostiriloru unguresi din Cat-taru; ér altulu — pretindiendu, cá conditiunea

impacatiunei cu Austria, aceea adeca ee póf-tesce ca si d'incolo se fia intrudusu Constituti-onaismulu, — nu este implinita, fiindca cehii, polonii si alte popórá respingú pseudo-constitu-tiunulu nemánca. — Se vor tipá acéste

Min. de interne, Rajner raspunde la inter-pelatiunea lui Romanu, in caus'a Tofaleniloru. Dice cá — numai vr'o 120 de sáflete sunt cei scosi din casele lor, cari pétérecu in bórde de lemnu diu'a, ér nóptea se ducu de dormu in casele lor; ceia-lalti unii s'au impacutu, unii s'au mutatu in altu satu; Apór s'a aretatu ple-catu a-i lassá pon' la primáverá 'n pace, dar ei, atíati de agitatoriu au refusatu; — unu individu óre-care a impartitu între ei 200 Napoleoni, dicendu-li *espresso*, cá *acei bani sunt dela unu regimú strainu carele se va ingriji de ei si mai departe*; — acést'a nu e adeveratu si s'a si pusu in lucrare investigatiune intr' acésta privintia. Cu unu cuventu : agitatiunile si cerbicia ómen-i-loru este caus'a reului, carele — *nu este atátu de mare, cum se dice*, si nici cá existe lipsa de vr' unu spriginu materialu, fiindu cá in data ce To-falenii se vor aretá plecati, „*si vor recascigá casele si paménturile cu conditiuni usóre*.“ (A-fara de acést'a dlu Min. se mai servi de nescari apresiuni si reserve, ce pusera caus'a si pasirea romaniloru intr'o lumina, cátu se póte de rea; asié d. e. observá cu mina semnificativa, cá — *d'asta data „na spune numai cátu póte se spu-na!“ cá se nu tulburá pacea, de carea avemu trebuintia.*“)

Asemenea raspunde si Min. de justitia la interpelarea dlui Romanu, in scurtu : cá — nu este plecatu a face se se reasume procesulu To-faleniloru, fiindu cá este finalminte decisu, si ordinatiunea sa data mai tardíu nu póte avé aplicare asupra acéstui casu.

Presiedintele grabi a pune la votu, cá se iéu acéste respunsuri spre sciintia; dar din sting'a se insinuau unii la cuventu, anume *Ird-nyi* si *Babesiú*. Drépt'a striga in sgomotu mare cá ié spre sciintia, sting'a striga cá — nu se póte, pona nu-si va face observatiunile sale in-terpelantele; presiedintele in sa pronuniciá cá — *s'a luat spre sciintia*. Sting'a urmá a protéstá ér *Babesiú* strigá cu voce înalta : *faceti voi nu-mai totu asié!*

Presiedintele luá de aci indemn u a strigá pre *Babesiú* la ordine si totu de o data a respi-cá *reprobare* pentru amerintiarca facuta. Se nasce sgomotu infricosiatu; *Babesiú* se scóla se respunda; drépt'a nu voiesce se-lu asculte si sbiara cátu ti-e rusine a-i privi.

In fine presiedintele face pace si ascul-

tare lui *Babesiú*, carele spune dreptei, cá ea póte tiené ce vré, in sa va iertá se tiená si elu, cá — nu este cu cale a se luá interpelanteliu absinte dreptulu d'a-si face observatiunile. Pre-siedintele a'ave nici o casa, nici unu te-meiu d'alu shama in ordine si d'a-i reprobá ob-servatiunea, dreptu ce elu respinge dela sine reprobarea presiedinteliu.

Madardas J. aróta din regulamentu, cá presiedintele nu este in dreptu si-lu provóca a revocá *reprobarea*.

Zsedényi vré se dovedésca, cá presiedin-tete a avutu dreptulu.

Presiedintele curma cért'a, reconoscendu cá i-a scapatu limb'a si cá elu voia numai a in-drumá la ordine. Sting'a aplaude presiedin-teliu.

Se mai scóla *Irányi* si apera dreptulu in-terpelanteliu absinte si apeléda chiar la cava-lerismulu dloru Ministri.

Min. *Rajner* spune, cá elu tocmai astfelu ș urmatu in casulu de facia, interesandu-se, déca *Romanu* este de facia? si — a respunsu dupa-ce i s'a aretatu cá este acolo la locul; unde in sa acum lipsesce. (Larma si risu mare.)

Mai vre si incepe se vorbésca *Borlea* si apoi *Berzenczey*, dar cas'a nu li iértá, Cándu-va se asiéda sgomotulu.

Min. c. *Miko* se scóla, cerendu rectificá-rea §-lui d'n documentulu de concessiune alu drumulu de feru orientale. — Se da comisiunei pentru drumuri ferate.

Kautz ca reportatore alu comisiunei finan-tiare reportéda despre proieptulu de lege alu Ministerulu de finantie in privinti'a comuneloru coloniali pre mosiele statulu. — Se va tipári si pune la ordinea dilei. —

Se primesce reportulu comisiunei econo-mice despre bugetulu casei pre lun'a Noemvre. Se cetesce si primesce finalminte proiep-tulu de lege despre responsabilitatea judecatori-loru si bugetulu Ministeriului croatu. —

Min. *Lónyay* substerne bugetulu Ministe-riului comunicatiuniloru. Se da comisiunei fi-nantiarie. —

Se face votisare pentru optu membri in enchet'a bancei si pentru unu membru in comi-siunea revelatióra de diariu. —

Comisiunea financiaria face reportu a sup'ra propunerii ministrulu finantieloru in pri-vinti'a conturiloru pre a. 1868.

Majoritatea, precum s'a dišu la timpulu seu, crede cá nu se potu vedé acele conturi fora o curte de conturi; cere deci infintiarca unei atari; ér minoritatea declara cá trebue mai anteu revedinte conturile de pre a. 1867, si cere ca cas'a se pronuncie acésta necesitate.

Just Jos. face o propunere de oportuni-tate; aceea, ca printr'o comisiune de 7 membri se se cerce numai titlurile si sumele capitulari ale conturiloru si de pre a. 1867 si 1868 si se se adaca reportu opínativu, ca cas'a se póta pasí pre temeiulu acél'a la desbaterea si votarea bu-getului pentru a. 1870, reservendu revisiunea speciale si detaiata curtii de conturi ce are se se infintiedia.

D'alta parte *Chiczky K.* face propunere, a se insarciná comisiunea financiaria, ca numai de catu se-si aduca reportulu opínativu despre proieptele de lege pentru infintiarca curtii de conturi, aceea apoi se se infintiedie si casei se se dée spre revedere si reportare. conturile de pre anii 1867 si 1868.

La cererea Ministerulu de finantie ambele propuneri se vor tipári si impartí, ponendu-se la ordinea dilei pre sambata.

Simonyi E. cere ca in siédinti'a de ma-nedi se se decida a sup'ra petitiuniloru de inte-resu urgente, ce se incuviintiedia.

Cu atát'a siédinti'a se incheia nainte de 2 óre.

Inca ceva dela congresulu din Sibiu.

(De întregire a acteloru publicate.)

Domnulu *Lázaru Ionescu*, deputatul cer-cului de alegere Arádu, demonstrandu lips'a unei procedute in causele divorťiali si disciplinarie, a propusu ca se se aléga o comisiune, carea se faca ceva regule in privinti'a acést'a.

Motivele dlui *Ionescu*, si acelor'a carii consimtiáu, eráu multe; între altele : a) ca in-troducundu-se scaunele protopopesci si in epar-chi'a Arádu si Caransebesiului, se se intru-duca si o uniformitate in procedura pana la fo-rulu supromu; b) ca prin o procedura discipli-naria se se garantéda in speciale libertatea si oficiulu preotiloru si invetiitoriloru contra ar-bitriului consistorialu; anume indegetandu-se celu caransebesianu, ce pe atunci abé se mai pó-tea suferi de crestíni buni; c) pentru cá la in-coputulu organizarii scauneloru protopopesci, se se usioredia pracs'a printr'o procedute scurta, usóra si apriata, cu privire la clerulu si popo-relu lipsitu de legi bisericesci practicabile; etc. etc.

In siédinti'a a IV. din 19. sept. 1868 se si alése o comisiune, „*pentru stáverirea unei procedute in privinti'a causelor divorťiale si disciplinarie*“ in persónele dloru deputati : Ionu *Hania*, protopopu, Dr. Ionu *Borcea*, Dr. Iosifu *Galú*, Georgiu *Vasilieviciu*, protopopu, *Lázaru Ionescu*, Dr. *At. Marienescu*, *Atanasiu Ioanovicu*,

Foisióra.

Proieptu de instructiune

provisoria pentru procedur'a judecatorieloru bisericesci in cause disciplinarie.

Partea I.

Introducere.

§. 1.

Nici o persóna supusa jurisdictiunii bise-ricesci nu póte fi judecata fora incheierea per-tractarii causei disciplinarie, cu atát'a mai pu-cinu póte fi pedepsita decátu in urm'a sentin-tiei aduse pre bas'a canóneloru si ordinatiuni-loru sustatórie si ajunse la valóre de dreptu, in intielesulu acéstei instructiuni.

§. 2.

Nimene nu póte fi trasu in judecata dis-ciplinaria, decatu numai in naintea judecatoriei competente si autorisate in statutulu organicu alu bisericeii gr. or. romane.

Partea II.

Incuísitiunea séu cercarea.

§. 3.

Causele disciplinarie se ncepú prin incui-sitiune. Acést'a se face in urm'a acusarei, séu din diregatorie.

§. 4.

Incuísitiunea se póte face in urm'a acu-sarei atunci, candu numai in interesulu acu-satoriulu e d'a se ncepé pertractarea disciplinaria,

si respective candu incusarea nu pretinde in-cuisitiune din diregatoria.

§. 5.

Ca se se póta ordiná incuisitiune, constata-rea acusarei trebuie se fia probabilé, séu prin provocarea martoriloru séu prin producerea de documinte demne de credimentu; éra obiep-tulu acusarei trebuie se fia de asié natura, ca asupra acusatului se se póta aduce judecata va-lida din partea juredictiunei bisericesci.

§. 6.

Incuísitiune din diregatoria se póte face atunci, candu judecatoriei competente i-a venitú spre scire cá atare persóna a comisú o faptu in contra interesulu comunu alu bisericeii si reli-giunei, séu in contra ordinatiuniloru, si acéa facta pre bas'a canóneloru si ordinatiuniloru bi-sericesci cade sub judecata si pedépsa.

§. 7.

Incuísitiunea se ordinéda si implinesce prin scaun-ulu protopopescu competente, ori d'a dreptulu ori la demandarea consistoriulu eparchialu si la recercarea altoru juredictiuni, séu autoritati bisericesci si politicesci.

§. 8.

Candu inse s'ar dovedí cá scaunulu pro-topopescu competente, ar fi interesatu in atare cauza, atunci la rugarea legitimata a unei séu altei parti, consistoriulu eparchialu póte delegá altu scaunu protopopescu, fora impededecarea de-cursulu cercetarei.

§. 9.

Incuísitiunea se face dupa imprejurari in facia locului, in regula prin unu esnisu alu

scaunulu protopopescu din sinulu seu, inse in casu de lipsa se póte face si prin unu alta pre-otu calificatu si de aprópe.

§. 10.

Incuiratoriulu are detorint'a d'a provóca partile ca se-si aléga cáte unu barbatu de incre-dere onestu, si neinteresatu in obiectulu incui-sitiunei, ca se assiste la incuisitiune ca martore; acésti martorj dau cuventulu de onóre pentru pastrarea secretulu incuisitiunei.

Incátu acusatariulu séu acusatulu, nu se folosescu d'acestu dreptu, incuiratoriulu nu-mescé pre unulu séu pre amédoi barbati de incredere.

§. 11.

Incuiratoriulu mai anteu cetesce acusa-rea si dupa imprejurari provóca pre acusatori cá se-si íntrogésca acusarea cu dovedile de lipsa, apoi asculta pre acusatulu asupra acusarei si a-perarei sale; in urm'a acéstor'a asculta dupa imprejurari marturiile amendurora parti in casu de lipsa si sub juramentu, séu eventual-minte asculta pareroa expertiloru si tiene ocu-lata, astfelu incatu caus'a se se lamuréscá pe deplinu, ca incuisitiunea se se póta servi de basa spre aducerea unei sentintie meritorie, si spre acestu scopu incuiratoriulu e detoriu a portá protocolu formalu despre tóta decurgerea.

§. 12.

Incuiratoriulu e indetoratu se cetésca par-tiloru si martoriloru respunsese date la proto-colu naintea fia-caruia deosebitu, ca respectivulu eventualminte se-si póta indreptá si apoi primí d' alu seu respunsulu datu.

Protocolulu asié facutu trebuie a se sub scrié prin ambele parti, marturiile loru de in-credere) si incuisitiunali si prin incuiratori; éra déca care-va denéga subscrierea, mótiyulu séu in sa-si imprejurarea, e d'a se insemná in prótocolu.

§. 13.

Incuiratoriulu are d'a asterne fora infar-diare si cu relatiune simpla, actulu de incuisi-tiune la scaunulu protopopescu.

Partea III.

Immanuarea.

§. 14.

Citatiunile si decisiunile se immanuadla de rendu prin parochíulu localu, séu prin unulu din vecinatate, séu prin recercarea altoru autó-ritati publice, pe langa adeverinti'a de immanuare carea fora întârdiare si sub responsabilitate se substerne scaunulu protopopescu.

§. 15.

Déca vr'o parte denéga primárea citatiu-nei séu decisiunei, séu nu se afla, immanuato-riulu e indetoratu a insemná imprejurarea in a-deverinti'a de immanuare, si acést'a a o intári cu subscrierea sa.

Partea IV.

Pertractarea si decíderea.

§. 16.

Causele disciplinarie se pertractéda : a) dupa procedur'a verbalá, protocolaria; b) dupa procedur'a scripturistica, libe-latica.

§. 17.

La pertractarea verbalá, scaunulu protó-

protopopu, *Alexandru Atanasiu* și *Simeon Mangiuca*.

Comisiunea s'a constituită pe sine, alegându-se de președinte pe d. I. *Hania*, și de notariu pe dr. *At. Marienescu*. — Vr'o două zile se petrecuă intru înțelegerea principilor generale, și a unor deliniaminte, și s'a alesu o subcomisiune, ca se compuna unu proiectu, ce se se pōta desbata in comisiunea plenaria.

Comisiunea plenaria nu se potea totdeauna a adună cu ușoarete, pentru — că unii membri ai ei erău membri și in alte comisiuni, cari aveău teme mai întetitorie și pentru că unii nu se plecău a lucra ceva, fiindcă teneău, că „tote se afla in dreptulu canonicu, opulu Esc. Sale Metropolitanulu.“ Acestor din urma alții li respundeău: „E adeveru; inse acelu opu e meritū — nu de conducere practica, ci de studiu, e unu opu epochalu in acestu ramu alu literatūrei bisericesti; inse avemu trebuintia de ceva scurtu, chiaru si usioru aplicabilu.“

In cele din urma convingendu-se comisiunea, că congresulu a însărcinat-o cu teme fōrte grele, și tîmpulu e pre scurtu pentru a face două lucrari de procedura, adică un'a divertoria și alt'a disciplinaria, a deciaș a face decamdata numai cea disciplinaria „intr'o instructiune provisoria“ ca se fie pentru lips'a de tōte dīlele, și asiā s'a facutu Proieptulu de Instructiune ce urmēdia.

Acest'a s'a incredintat dlu *Hania* ca președinte alu comisiunei, pentru a-lu substerne congresulu referandu motivele comisiunei din cari nu a facutu procedur'a matrimoniala, ci numai acēsta Instructiune.

Nu-mi aduce a minte daca a urmatu acēsta substernere, iuse inaltulu Preșidiu alu Congresulu in șiedint'a a XII. cea din urma, la inchidere a facutu amintire despre acestu proiept de instructiune in cauzelē disciplinaria, și a disu, că elu se va pestrā de materialu pentru congresulu viitoriu. Pe lenga tōte aceste, in protocolulu tiparitu alu congresulu nationalu, la șiedint'a a XII. punctele 214—234, nu se afla nici o pomenire de sōrtea acestui proiept de instructiune, — tōte cā comisiunea a corespunsu atatu de pucinu, incatu nu a meritatu pomenire, sēu dōra din smintă, sēu dupa unele antecedente — acestu proiept de procedur'a disciplinaria a fostu sorocitu se se nasca mortu.

Din intemplanse avendu eu din elaboratu inca unu esemplariu, vinu alu dā acel spre publicare, (Vedi-lu in fōsiōni a de astadi Red.) cu scopu ca cei competinti avendu tîmpu se aiba și ocaziune de alu studiu, și sēu acēst'a se-lu cōrēga, sēu se se prepare cu altulu mai bunu

pentru viitorulu congresu, carele speru, că nu va mai amēnā regularea cauzei.

In șiertu: am voitu a dā clerulu și poporulu ocaziune de a-si dā parerea in obiectu, fiindu cā este vorb'a de o lege, ce interesēdia pe toti.

Oraviti'a in Opt. 1869.

A. Marienescu.

Proclamațiunea lui Pseudo-Horia.

Multu am cercatu se dānu si noi de elu, de acestu pamfletu infimosiatu, despre carele ni spusera multe minute foile straine, din carele ni reproducera chiaru pasagie, și inca pre cele mai drastece, asupr'a caru'i, precum observaramu mai de unadi se urma o cercetare seriōsa, și fuseramū benevolisati si noi: dar — nu poturamū se avemu norocire. Dlu autore insusi — se vede cā n'aveā incredere in noi, nu ne teneā de omēniș se, și deci nici nu ni fece onōrea d'a ni adresā si nōa — *tipulu seunationalu*. In fine veni fratele „Traianu“ din Bucuresci și ni satisfacū dorulu și curiositatea. I multāmīniū, și in semnu de recunoștīntia, ēca apucāmū a o publicā iute și noi in totu cuprinsulu ei, acea „*floia volante*“ cum se dice ea. O publicāmū din dōte cauze: o data, pentru cā dlul autoru se nu se pōta plange, cā i s'a astupatu gur'a elocinte, ci din contra se se convinga, despre efectulu farmeculu cuvintelu sale; ēr a dōu'a, pentru cā se avemu ocaziune a ni face cāteva reflexiōni — scurte, dar severe.

Proclamațiuna suna:

„Pan' candu o arma potu redica, Infame Unguru, nu voiu purtā Jugulu, caten'a, rusinēa ta.“

„Romanilor, deșeptati-ve! Fratiloru, la lucru! Aveți o patria ingrasiata cu sangele pārintiloru vōstri, dar in ea sāteti tratati cā straini; aveți mosii ce le-ati cultivatu in sudōrea fetielorū vōstre, dar Unguru vi rapescē; cereti drepturi și libertati natiōnale, ēr Hunulu vi respunde prin insulta, lantiu și inchisōre; in Transilvani'a — in patri'a lui Horia și a lui Iancu — domnescē o singura institutiune: barbari'a ungarēsa.“

Trei-sute de Romani fura despoijati de averile lorū și aruncati in drumu, trei sute de Romani fura insultati, trei sute de frati de ai nostri cadiura, victima brigantulu Apor, — si voi taceti? Dieci de mii din stramosii și parinti

noștri fura torturati, zdrobiti și macelariti de Unguru-carnefice. Sute de ani au cercatu a ne nimic, și adī cu furia unui cane turbatu pesnescu a realizā infam'a lorū tradițiune: nimicirea gintei Romanilor, — și voi durmiti! Nime nu cupōscē suferințele vōstre. Faceți cunoacuta fratiloru vōstri latini nedreptatea ce se apēsā. La lucru dar! Combateti cu pēn'a și cu bratiulu: nici o minte se nu steē in nelucrare, nici unu sufletu se nu fa nēactivu, nici o gura se nu taca, — atunci popōrale, frati de unu sange, ve voru audi; tipetulu nostru va astā resunetu in pepturile lorū. — Astadi dreptulu domnescē in lume. In faci'a dreptulu ori-ce fortia se nimicesce, — și voi nu aveți curagiū?

„Infam'a domnia austro-ungurēsa e in agonia, amortirea o cōprinde, — și voi stati nemisicati? Cereti cā se aveți unu locu la sōrele libertatī, — ēra Hunii ve respundu cā turburati ordinea publica!“

„Vi se rapescē limb'a și averea, — ve inrolēza in dōtea honvidiloru — acor telhari cari in 1848 au torturatu, ucisu și spendiatu pre parinti, frati și sororile vōstre; — vi se asasi-nēza natiōnalitatea — care e vīet'a nuiū popōru, — și voi nu ve misicati?! Au moritu bratielē, și s'au uscātu limb'a in gura? O, frati mei! deșeptati-ve cu o ēra mai nainte!“

Precum se vede din stilu, autorulu are o deprindere mare in d'astea, și nu pōte se fla unu novitiu; dar in fondu — elu nu cōnōscē nici lumea nōștra, nici lumea straina.

„Astadi dreptulu domnescē in lume.“ Pre cine nu-lu scapā risulu! — Daca ar fi, cā pentru aceea se avemu curagiū, pentru cā — „astadi dreptulu domnescē in lume,“ și pentru cā — „in faci'a dreptulu ori-ce fortia se nimicesce, — apoi ar fi si de prisosu, si de desperatu!“ „Combateti cu pēn'a și cu braciulu.“ Aci se vede copiasulu; par' cā ieri a esitu din gaōce.

Dlu Pseudo-Horia abē pōte se aiba idea deșpre afrontulu ce face intie ligintiei natiōnale, pre carea o priveșce de poltrōna și miserabile, și deșpre deșconsiderarea ce arēta popōrulu, pre care-lu credē atātu de simplu, in cātu la unu astfelu de pamfletu pseudonimū se sara si se se puna in misicare, cā sub *Horia* și *Iancu!*

Afle dlul pamfletistu, cā — noi si cu poporulu nostru *inca n'am ajunsu la astrem'a deșperare*; ēr candu ar fi se

ajungemū, — de care eventualitate se ne ferēsca Ddieu! — nici atunci nu pamfletēle aruncate din straintetate sēu din ascunsuri secure, prin omēni fora nime propriu — ne vor pune in misicare și ne vor dūce la mōrte cu sutele și cu mīle.

Ēr in urma, se face bine și se-si insemne, dar pentru pururea — uita atāt'a măcar:

Dēca densulu, celu-ce ne muștra atātu de rou, cā — „*n'avemū curagiū,*“ in locu de hart'a sa, veniā *insusi* in mediloclul nostru, si — cu doi, trei, o sutu, sēu o mia sēu dōue-dieci de mii consoci, cāti isbuteā a adunā și a inflamā, se apucā insusi a „*combate cu braciulu,*“ cum dice, — atunci ori faceā isbandi mari si deveniā Garibaldi alu nostru, ori faceā unu fiasco si periā cā vai de elu, — in totu casulu ni meritā respectulu, anume in casulu primu ne inchināmū lui, in casulu alu doilea lu deplangeāmū si compatimindu-lu i admirāmū „*curagiulu,*“ dar ce se cugetāmū, ce se dicemū despre densulu, fabulātōriu de curagiū și de fapte — din ascunsu securu sēu chiar din straintetate?! — Judecē elu insusi, dēca are judecata. —

Din campulu bataliei.

Ori-cine a cetitu cu atēntiune telegramele și reporturile foilorū oficiale austro-unguresci din campulu bataliei, va fi observatu cā pretot-indene se vorbiā de capitularile și devingerea insurgentiloru și cā numai cātu nu predicā ōr'a candu se incetē versarea de sange. Alte foi, și mai alesu cele slave, ce sunt și mai apōpe de loculu resbelulu, și neci n'au interesu a asunde adeverat'a stare a lucrilorū, spuneau din contra, și spunu și astadi, cā lupt'a devine totu mai seriōsa și nefavoritōria trupelorū imperiale. Cā cētitorii noștri se aiba cunoscīntia chiara despre natur'a resbelulu dalmatinu, reproducemū urmātōri'a corespundīntia din Zaria 15 Noemyre dupa „*Correspondance-Slave*“ Unu ofiēru retōrnandu din campulu bataliei, vine a-mi spune, cā starea lucrilorū devine din di in di totu mai rea. Rescōl'a din Bucca. Oatatarul s'a formatu intr' unu resbelu adeveratu; unu resbelu cu o potere asid-dicendu neinvingibile, cāci noi nu suntemu neci candu facia in facia cu ea, pe candu ea ne nepacīesce din tōte partile, diu'a și nōptea. Serdorie ce avemu noi a deplange pana astadi sunt relativu enorme, și noi nu potemu ave cuventu se credemū cā ele nu vor deveni si mai considerabile.

popescu in șiedint'a mai de apōpe examīnēdia, actulu de incușițiune și de lu afla deplinu și obiectulu lu cunōscē de competīntia sa, pune terminu de pertractare pentru parti; i asculta, și rezultatulu incușițiunii lu atinge in protocolu; apoi cerendu parerea fiscalu scaunulu protopopescu, aduce șientintia meritoriala; ēra dēca obiectulu nu e de competīntia, aduce decisiune și indrumēza partea respectivā la forulu competīntu.

§. 18.

Pertractarea scripturistica are locu, dēca din actulu de incușițiune s'ar cunōscē cumcā acusatulu se invinovatēsce pentru o fapta, carea s'ar pedepsī cu suspēsiune timpurala de la oficiu, sēu de la beneficiu, sēu de la acēstea amendōue, sēu cu casare totala, si atunci scaunulu protopopescu aduce decisiune: cā acusatulu se se pune sub aciune formalā de incușița prin fiscalu scaunulu protopopescu.

§. 19.

De cumva acusatulu se invinovatēsce pentru nēcredintē catra bāseric'a și religiunea sa, ori pentru scandalu publicu, — atunci preșiedintele scaunulu protopopescu e in detoratu delocu a-lu suspēndā; ēra pentru intarirea suspēndarii a substerne catra consistoriulu eparchialu, respective catra episcopu rēlatiunea sa basata pe intemplanse si motivata.

§. 20.

Dupa ce fiscalu a substernutu aciunea formalu, ace'a se preda acusatulu, cā celu pucinu in 15 zile de la immanuare se-si face esceptiunile.

Fiscalu are dreptulu, se-si dēe replic'a ēra acusatulu duplic'a totu in asemene termine.

De cumva cauz'a inca nu e lamurita, fiscalu pōte cere terminu pentru replica finala, si in casulu acēst'a si acusatulu are dreptu la duplica finala.

§. 21.

Acusatulu are dreptu de a-si compune scriptelē de procesu și prin advocatu sēu alta persōna pōcēpetōria de procesu, si dēca nu a subserisu singuru cu propri'a maņa scriptelē de procesu, e detoriu a provedē pre impoteritulu seu cu plenipotīntia formalu.

§. 22.

Terminele preserise pentru substerne scripteloru dā procesu se potu prolungi la cererea motivata a partilorū.

In casu de denegarea prolungi, rii — in decisiune se pune terminulu inclusiv.

§. 23.

Dupa-ce partile au substernutu tōte scriptelē de procesu, scaunulu protopopescu le examīnēdia și dēca mai afla de lipsa suplinirea procedurēi dovediloru implīnescē acēst'a, și in urma inrotulandū actelē, le dā unu conjudecatoriu spre referare in șiedintia si aduce șientintia meritorialu.

§. 24.

In cauzelē disciplinaria de procedur'a verbalu, șientintia se enuntia cu vorb'a in diu'a pertractarii, ēra in cele de procedur'a scripturistica se pune terminu deosebitu pentru publicarea verbalu a șientintei.

Partile au dreptu, cā se cēra in scrisu șientint'a in forma oficiōsa.

§. 25.

Șientint'a pōte fi absolvtōria, sēu convīcatoriu.

In șientintia trebuie se se cuprīnda nūmēra faptulu pentru care acusatulu se pedepsēscē, sēu de la care se absolvēdia, precum si motivarea deosebi a pedēpsēi pre bas'a cānōnelorū sēu ordīnatīonilorū și implejurarilorū constatate.

Partea V.

Probatīunile sēu dovedile.

§. 26.

Șientint'a convīcatoriu se pōte aduce numai atunci, dēca faptulu e constatatu obiectivmīntē și subiectivmīntē pe bas'a dovedilorū.

Dovedile sunt:

- 1) Recunōscerea propria;
- 2) Constatarea faptulu prin marturisirea intr' acelasī intīelesu celu pucinu a două marturii valabile;
- 3) Prin documinte; si a
- 4) Prin pōcēpetori de lucrulu sub cēstiune, respective prin șerti sēu oculata.

(Vedi mai pre largu „Compendiu de dreptulu canonicu“ de Andreiu baronu de *Siaguna*. Sibiu 1866. pag. 426—436.)

Partea VI.

Remediulu de dreptu.

§. 27.

Partea ne'ndestulata cu șientint'a, are dreptulu de apelatiune de la scaunulu proto-

popescu la consistoriulu eparchialu și apelatiune a insīnua de locu cu vorb'a; ēra motivele le pōte asterne și in scrisu la scaunulu protopopescu in terminu de 15 zile.

§. 28.

Cauzēle disciplinaria, pertractate cu procesu formalu — dupa §-ulu 18, — dēca acusatulu e judecatu se asterne din dīregatori'a la consistoriulu eparchialu cā forū de apelatiune

§. 29.

In contra șientintei, adusa de consistoriulu eparchialu, in cātu s'a stramutatu printrens'a judecat'a scaunulu protopopescu, partile ne'ndestulate au dreptu de apelatiune la consistoriulu metropolitanu.

§. 30.

Dēca șientint'a scaunulu protopopescu s'a intaritu prin consistoriulu eparchialu, cā se redica la potere de dreptu; de cumva inse cauz'a disciplinaria se referēdia la §-ulu 18, atunci acusatulu in terminu de 15 zile are inca dreptulu de a cere suprarevisiunea consistoriulu mitropolitanu.

Partea VII.

Eșcutiunea.

§. 31.

Eșcutiunea șientintei, ajunse valabile se diapune in regula prin scaunulu protopopescu și se cēptus prin emisulu acēstui'a pre calea recercarei pre lenga rēlatiune.

Ioanu *Hania*,
protopopu, cā președinte;
Dr. M. *Marienescu*,
notariulu comisiunei.

Ce ni ajuta ca damu focului si derimam totu ce ni cade pe mana? Noi nu potemu tiené inchisi muntii, in cari se retragu insurgentii pe carari neaccessibili. Artileria nostra de multe ori ore intregi da focu contra inaltimilor unde credemu noi a vedé insurgenti. Bombele se spargu in locurile spre cari erau dirése, inse, delocu dupa aceea, in momentul candu noi nu cugetamu, la spate ni resuna puscaturii, in dreptate dintr'unu punctu mai naltu de catu alu nostru. Din artileristii nostri, ce se credeau pre securi, nu mai remane de catu o gramada de morti si raniti, si pana candu venimu noi se li ajutam, si se ne punemu in faci a neamicului, acest'a a disparutu digiá. Bucanii sunt beduinii, sunt cabyltii muntiloru. Agilitatea si destertatea loru i face neinvingibili.

Eca ce mi-a disu unu militariu austriacu; lu intrebai ca ce s'a facutu cu numerulu mare de trofac, ce trupele austriace le-au transportatu de la Zuppa la Cattaru? Oficerulu, unu omu forte distinsu si d'origine Slavu, mi raspunde: istoria acestoru trofee nu-mi face mare placere; ele nu, consistu in arme, pretioase, seu vestiminte ce le-am fi potutu lua de la insurgenti; acestea sunt obiecte ce trupelu nostre le-au aflatu in satele ce mai tardiu se prededera focului; in unele din satele acestea se uca aflau femei si copii, — la cuvintele acestu elu se intrerupse. Pe candu eu insistamu, ca se-mi povestésca mai departe, elu raspunde, clatinandu din capu: Soldatii nostri au fostu forte iritati.

Potemu noi scl, câte fapte teribile potu se ascunda aceste cuvinte?

— Corespondintele lui „P. L.” din Parisu serie in caus'a rescólei din Dalmati'a urmatoarele: „La ministeriulu de esterne se privescu trebile din sudulu Dalmatiei cu multa temere. Caus'a jade, precum intielesci intr' unu reportu alu consululu francescu din Dalmatia. Consululu referéza despre una cercetare, ce o face, in urm'a ordinei cabinetului seu in Cetinje, si de unde numai de curundu returna. Densulu inscintieza c'a aflatu mare iritatie in Cetinje: poporatiunea forte doresce resbelu, si principele Nikica insusi vorbesce cu multa incredere despre armata sa, ce o pune la 40,000 soldati, si carea e preveduta cu puscii noi. Ce se tiene de rescólea din Cattaru, in privinta acósta a dechiará secoléle Nikica categorice, ca pe catva timpu va mai remanu neutralu, totusi fece se se ghi-céaca ca Montenegrinii au planuri mari. Nu e indeiela, ca densu cauta a provocá unu conflictu cu port'a ma ca l'au si aflatu.”

— Una corespondinta din Vien'a cu datulu 23 novembre spune, ca soirele sosite aci din Dalmati'a descriu situatiunea de acolo cu cele mai intunecóse colori si dovedindu celu mai mare pesimismu, formédia unu contrastu eclatantu facia de raporturile paciuitóre ale folorulu oficiale. Acesta impresiune nefavorabila o mai maresce portarea organelor regimului din Dalmati'a anume din Zar'a, Ragusa si Cattaro unde s'au infiintiatu „cabinete negre” pentru supraveghierea diarielor si epistóloru, stergendu si eliminandu tote noutatile si raporturile, cari ori catu de pucienu ar contiené pareri opuse celor a ce dorescu dd. comandanti militari se le aiba lumea. De mare insemnatate e inscintierea ce o face despre generalu maiorulu c. Auerspergu dicendu, ca acest'a ar fi cerutu demisiunarea de la conducerea comándeii, si ea numai pan' atunci ar mai remanu, pana candu i-s'ar pune altu succesoru. Atari faime caracteridieza mai bine situatiunea de cata tote telegramele si reporturile din campulu bataliei.

— „N. Fremdenblatt” din Vien'a organu ce sta in relatii intime cu regimulu afirma ca a capetatu pre cale extraordinaria una inscintiare, ce descrie situatiunea din Dalmati'a ca forte, serioasa si periculoasa.

Cumca devasterile intreprinse de trupile imperiale sunt adeverate constatéda si urmatoarele sire estrase din vechi'a „Presse.”: „Aici in Bucc'a Cattarului nu se mai afla petra pe petra; tote le a mistuitu foculu. Betranulu colonelu Fischer a invetiatu insusi pre soldatii sei manier'a de a deremá aceste bordece (satele de la Zuppa)”. Acestoru cuvinte face „C. Slave” urmatoriulu comentariu: Eca cum vorbesce o foia din Vien'a despre naltele merite a colonelulu Fischer. Europ'a civilizata s'a indignatu candu a intielesu faptele barbarie ale lui Mura-

wief; ce va dice ea astadi la faptele domnului Fischer.

Pentru Tofaleni

Ni se mai tramisera:

1. Prin Rss. duu protopopu V. Sierbanu din B. Comlosiu un'a colecta din Sarcea-romana, cottulu Torontalu, facuta prip d. parochu gr. or. Pavelu Condanu, in suma de 15 fl. v. a. la care suma au contribuitu: Cassa comunala 3 fl. 90 cr. — Cassa bisericésca gr. or. P. Condanu parochu, I. Condanu jude. N. Condanu cassariu, si I. Mengu notariu, câte 1 fl. — T. Popescu invetiatori, si Fr. Pfan negociatoriu, câte 60 cr. — Iconie Condanu 50 cr. — I. Ola si M. Pancarician, economi câte 40 — F. Mitlotiu economu, si Avramu Tieraia juratu com. cao 30 cr. — Sarr'a Condanu preotésa, M. Condanu, Georgiu Ola economi, Persida Popescu invetiatorésa, I. Binderu maestru, Pav. Negru Md. Foleanu, N. Vermeianu, Savu Ola, si Petru Jivoinu mare economi, câte 20 cr. — Vas. Condanu economu, Maria Condanu maestresa, I. Condanu, Savu Jabelianu, Gavr. Jivoinu, St. Foleanu, Gai'a Bascanu, St. Bascanu, Simeonu Milosiu micu, economi, si Laurentiu Dameanu calciunariu, câte 10 cr.

2. Din Ghiladu cottulu Temisiu, prin duu invetiatori Aureliu Draganu, 10 fl. 40 cr. v. a. la care suma au contribuitu: Chirilu Opreanu parochu, Gr. Petco preotu, Macsimu Bocanu preotu, I. Brebanu jude com. Du'a Ecatarin'a Iancu, câte 1 fl. — Domnia Id'a Draganu 50 cr. — Domnele Maria Petco, si Iulian'a Bocanu, câte 30. — Augustinu Iancu juristu, Moise Dragoiu juratu com. Nic. Voda juratu com. Nic. Carabetiu, I. Magiaru padurariu, M. Partianu. M. Neamtiu, L. Savu, Il. Mircea, I. Paulescu, Ad. Voda, economi, si Const. Dimitrieviciu parochu, câte 20 cr. — I. Bocanu teologu, Georgiu Danu, Ios. Savu, Ad. Crestetiu, Sim'a Petco, M. Tieraia, M. Novacu, Tr. Bior'a, I. Tieraia, D. Urechia, P. Crudu, Sim. Nicolitia, Sim. Mitia, A. Ciublea G. Bercea, I. Danu cantaretiu, si Laz. Spariosu, economi, Elora Nicolitia si Ion'a Nicolitia, economé, câte 10 cr.

3. Duu Em. Stanescu, adv. in Aradu 5 fl. Aceste contribuiuri facu suma de 15 fl. + 10 fl. 40 cr. + 5 fl. = 30 fl. 40 cr. care suma se va spedi la locul destinatiunei sale cu ceace mai avemu s'o publicam in nrulu viitoriu. Red.

Varietati.

(+) (Celu mai micu gardistu din lume), cu numele Samboef, mori de curendu in Parisu. Elu, abé ceva peste patru urme de mare, sub Ludovicu alu XVIII. era subcolonelu la garda, si candu numitul rege presentá gard'a sa imperatorulu Alesandru de Russia, acest'a frapatu dise, ca — intr' adeveru este pre micu in garda; la ce inse regele in data raspunse: „dar forte mare, celu mai mare in credintia”

Respunsu publicu: I. Celoru 400 alegatori din Cerculu Chisineului, comitatulu Aradului, cari in rondulu trecutú avura increderea a votá langa persón'a mea: — Primescu „candidatur'a oferita pentru acelu cercu; program'a in generale mi-este: „opositiune fora reserva;” ér in detaliu voi avé norocire a o desfasura mai tardiu. Me recomandú deci bunavointiei tuturorú stimatiloru alegatori din numitul cercu.

II. stimabililoru mei amici din Pesta, cari printr'o epistola anonima binevoira la timpulu seu a me reflectá in privinta lui Don Quixotte G. B. desmascendu-mi misteriele conduitei lui. — Primésca din parte-mi cea mai ferbinte multiamita si sincer'a stringere de mana.

Emericu Stanescu, adv.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa inscintierea telegrafica din 27 Noemvre.

Imprum. de statu convertatu cu 5 % 69.80. Imprum. nationalu 69.50. Actiunile de

creditulu 244.25; — sortiriile din 1860: 95.20; sortiriile din 1864: 119.75; Oblegatiunile des. sarcinari de pamentu, cele ung. 79.75; banatice 78.50; transilv. 75.50 bucovin. 73.50 argintulu 122.50, galbenii 5.89; napoleonii 9.95.

Concursu

Se publica pentru parochi'a vacanta din Totoreni, protopopiatulu gr. or. alu Beiusiului. — Entélanntele sunt: pamentu aratoriu de 8 cubule; dupa fiacare nru câte diumetate mesura biru, si venitele stolarie cele legale.

Cei ce vor reflectá, se-si tramita suplicele conformu prescrielorú statutulu instruite, pona in trei septamani de la prim'a publicare in „Albina,” catra comitetulu subscrisu, prin Belényes.

Totoreni in 18 Noemvre 1869.

(2-3) Comitétulu parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de suplentu invetiatorésca, devenitu vacantu la scol'a romana confesiunala gr. or. din Petromanu, protopresbiteratulu Ciacovei, se publica concursu pana in 4 septamani de la prim'a publicare. Emolumintele sunt 2/3 din totu venitulú lefei invetiatorésca, carea e: 60 fl. v. a., 25 meti de grau, 100 lb. de lardu, 25 lb. de sare, 2 orgii de lemne, 6 orgii de paie, 3 jugere si 156° □ pamentu de semanatu si cortelu liberu.

Aspirantii la acestu postu se-si tramita suplicele proviedute cu estrasulu de botezu, cu adevérntie despre sciintiele absolute, avendu in vedere §. 13, art. I. alu stat. org. si intru intielesulu art. de lege XXXVIII. din 1868 — despre portarea morala si politica, precum si

despre servitiulu de pana acum'a — adresandu-le catra „Sinodulu parochialu” dar prin Comitétulu parochialu, si — pona la terminulu aretatú.

Petromanu, in 30. oct. v. 1869.

(3-3) Comitétulu parochialu.

Dupa avut'a cantielegere a mea cu duu protopresbiteru alu tractulu Ciacovei, cu invoierea mea

Simeonu Mattei, direct. I.

Concursu.

Conformu §-lui 23 alu statutulu organicu punctulu 5, in urm'a contielegere cu protopopulu districtualu de Pestesiu Dl. Ioane Fassie, prin asta se declide Concursu pentru ocuparea statiunei invetiatorésca de aci pana in 20 de zile de la datulu de fatia.

Cu asta statiune este legata plata anualá: 150 fl. v. a. Cortelu liberu, si unu lantiu de pamentu de gradina, precum si lemnie de tocu, apoi stolele cantorale.

Doritorii de a ocupá acestu oficiu, vor avé a se adresá cu recursele sale bine instruite la subscrisulu comitetu in Lugasin de josu. 11 noembre 1869 n.

(3-3) Comitétulu Parochialu.

RESPUNSURI: Dsale dlui — in A. ....

1. Se'ntielege vechiu, si inca catu mai vechiu; — 2. Deslucirile prebne venite; — 3. Pentruca abonementulu era 'n epistóla privata, s'a trecutú cu vederea, dar am indreptatu; — 4. Se apropia timpulu candu ni va fi iertatu a debate tote din temsiu; vom bagá sond'a pona 'n fondulu bubei, dupa-ce ne convinsesemu ca unsoirele si descantarile n'o vindéca. Dar la operatiune avemu se 'ngagiemu consiliulu si solidaritatea tuturorú celorlu buzi; — 5. In caus'a limbei — oera mai tardiu, pona se ni facemu unu planu, o sistema. —

Dsala dlui M. — in Secusigiu: 1. Lu avemu APELLULU in „P. Lloyd” anume pestratu pentru folosire, dar' timpulu ni cam lipsesce; — 2. B petrece 'n Viena pentru incheierea opului; credemu ca n'aveti se fiti nagritii.

Retornandu dlui G. POPA din caletoria, septemana vltoria fót'a va aparé de trei ori, de aci in colé sub redactiunea dsale.

Orarie eminate si bune.

DEPOSITULU DE ORARIE

avatu, renumitu de multianu,

alnu

M. HERZ,

orelogiaru orasianescu

Viena, Stephansplatz nr. 8.

in dosulu curtei lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu felulu de orarie, bine regulate cu garantia pe unu anu, cu pretulu curentu. Pentru se-care orariu regulatu se da garantia in scrieu.

Orarie portative de Genf

calitatéa cea mai eminata examinata de c. r. imprimaria de bani.

Orarie pentru barbati,	de aur :	cu 2 fedele, 8 rubini	45-48
de argintu :		email. cu diamante	58-65
Cylinder cu 4 rub.	10-12	Anker	45-48
cu rub. d'auru d-sar.	13-14	cu sticle crist.	66-60
Cylinder cu 8 rubini	15-17	cu 2 fedele	54-69
cu doue fedele	15-17	email. cu diam.	70-89
cu sticle cristale	15-17	Remontoir,	70, 80, 100
Anker cu 15 rub.	16-19	cu 2 fed. 100, 110, 130	
mai fine cu fed. de arg.	20-23	Afara d'acestea se afla ori	
cu doue fedele	18-22	ce feltu de soiu de orarie. — Orarie	
mai fine	24-28	de argintu se aurescu pentru fl.	
engl. cu sticle cristalina	19-25	1-1.50	
Orariu Anker de armia, f. dup.	24-26	Monogramé si insemne se facu	
Anker Remontoir, fine se ra-		forte estiuu. Se afla orarie de auru	
dica la urechia	28-30	si d'argintu cu insemne unguresci.	
cu 2 fed.	35-40	Alarmatoriu cu orariu, 7 fl.	
Remontoirs sticle cristal.	30-36	Alarmatoriu cu orariu, cari a-	
Anker Remontoirs de armia	38-45	prindu si luminarecundq alarmépa,	
		6 fl.	
		Alarmatoriu pentru siguritate,	
		pregatitu ca se pusec candu alar-	
		mésa, 14 fl.	

Depositulu celu mai mare de

Orarie cu pendula (Pendeluhren) fabricate proprie

cu garantia pe doi ani.

a se trage in se-care di 9, 10, 11 fl. a se trage se repeteze la: atrariu si la ora, 48, 50, 53 fl.

totu la 8, di 16, 17, 18, 19, 20 22 fl. Regulatori la luna 28, 30, 32 fl.

se bata la ora si la 1/2, 30, 33, 35 fl. In pachetarea pentru unu orariu d'acestna 1 fl. 50 cr

Reperatirile se facu castu mai bine; incarcari din strainetate se efectueza cu cea mai mare punctualitate trimittendu se competint'a anticipative, ori postependu se de la postu, ca nu convine se primesc in schimb Orarie, de auru si d'argintu se primescu in schimb cu pretiurile cele mai inalte. Trimittendu-mi-se. pretiulu ori ca se primescu la urmz de la postu, trimittu si in strainetate orarie, pendule, si pentru cele ce nu se tianu, trimittu banii pe postu.

24-24

